

PÖSTYÉNI PÖSTYÉNER ZEITUNG UJSÁG

Előfizetési díjak:

Egész évre	14.— kor.
Félévre	7.—
Negyedévre	3.50
Egyes szám ára	30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Telefon 43.

Megjelenik hetenkint egyszer
hétfőn este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-út 29. szám.

Telefon 43.

Nemzeti érdek.

— A járásbiróság kérdéséhez —

Pöstyén, május 19.

Szokatlan dolog, hogy egy nagyközség saját érdekének védelmezéséül, olyan kérelemmel járul a kormány elé, mellyel szomszédjának haladását, fejlődését, világfürdői mivoltát kívánja megakasztani csak azért, mert azt véli, hogy a szomszéd fejlődése, gyarapodása az ő stagnálásával, visszafejlődésével azonos.

Pöstyén nagyközség, mint világhírű fürdőhely tényleg az utóbbi években rohamosan fejlődött, azonban csak egy irányban, egyoldaluan. A magos kormány, a vármegye ehhez a fejlődéshez máig egy szemernyivel sem járult hozzá. Már pedig Pöstyén fejlődése nem kizárólag lokális, hanem fontos állami érdek is, mert Pöstyén fejlődésével az adóalanyok száma ugyan-ezen arányban növekedik s így a fejlődéssel járó s a közönséget érdeklő haszonból a kincstár is a megfelelő rész háramlik. De más szempontból is joggal igényelheti Pöstyén az állam érdeklődését, mert hiszen az ideözönlő nagyszámú külföldi fürdővendégek Pöstyénben szerzett impressziói adják meg a magyar kultúra, a magyar közgazdaság és nem utolsósorban az igazságszolgáltatás fokmérőjét s így saját magyar mivoltunk, jóhírnevünk fenntartása feltétlenül szükségessé teszi az állami támogatást.

Pöstyén község nem bántja s nem bolygatja a galgóczi járásbiróságot. Amit kívánunk mindössze annyi, hogy a járás részére tisztán igazságszolgáltatási szempontokból járásbiróságot engedélyezzenek, ami Pöstyént már azért is megilleti, mert járási központ. Ezt a kívánságot hangoztatni joga van a járás közönségének még akkor is, ha jogos érdekünk kielégítésével Galgócz némi kereskedelmi hátrányban részesülne. De a veszély távolról sem olyan imminens, aminőnek beállítják, mert az egész dolog mindössze egy pár korcsmáros, egy-kegyet ügyvéd érdekét tangálja. A kereskedelmi szempont pedig már azért sem jöhet tekintetbe, mert hiszen a pöstyéni Galgóczon alig vásárol valamit, miután igényei Pöstyénben kellő kielégítést találnak.

Az újperrendtartás szerint a kir. járásbiróságok hatásköre 1000 koronáról 2500 koronára fog kibővíteni. Ha tehát a pöstyéni járásbiróság — melynek ügyforgalma az eddigi statisztikai adatok szerint a galgóczi járásbiróság jó 1/3-át teszi — fel is állíthatnák, a galgóczi bíróság forgalma s így az ezen révén adódó idegenforgalom sem csökkenne. A bírói létszámot így is, úgy is emelni kell, már pedig a kincstár nézve teljesen mindegy az, hogy a bírakat Galgóczon vagy Pöstyénben fizeti e, ellenben a járás jogkereső közönsége jogosan és méltán követelheti, hogy igazságügyi érdekeit a járás központjában találhassa és védhesse meg.

Verbó, mint a vágújhelyi járásba tartozó község, fekvésére való hivatkozással szintén járásbiróságot kér, azonban lehetetlen dolognak tartjuk azt, hogy egy járásban két járásbiróság legyen, a pöstyéni járásban ellenben egy sem. A verbóiak kérelme tehát csak arra alkalmas, hogy a pöstyéni jogos igényének érvényesülését megnehezítse, ellenben a saját érdeke azt követeli, hogy a pöstyéniak óhaját támogassa, mert Verbó Pöstyéntől 7 km.-re van közvetlen vasuti összeköttetéssel, Vágújhely pedig csak Pöstyénnel át vasuton vagy pedig járművön 30 km.-nyire közelíthető meg.

Ha már most Verbót, Krakovánt, Terbetét, Pobedényt, Vágszerdahelyt mely községek Pöstyénnel határosak, igazságszolgáltatási tekintetben Pöstyénhez csatolnák — az 1910. évi népszámlálási adatok alapulvételével — egy 40000 lelket számoló új igazságügyi körzetet nyernének.

Ez a lélekszám, Pöstyén fürdő volta, nagyarányu szünetlen fejlődése, az ott megforduló közel 17000 idegen, mindmennyi oly momentum, amelyek mindegyike magában véve is elegendő alapot nyújt a pöstyéniak méltányos és jogos kérelmének teljesítésére.

A 17000 fürdővendég 50%-a — amint ezt az 1912. évi hivatalos statisztikai adatok bizonyítják — 50%-a külföldi. Ha az itt gyógyulást kereső minden egyes külföldi fürdővendégre átlagosan csak 500 koronát számítunk, akkor ez a nemzeti vagyonnak évente 4500000 koronával való gyarapodását jelenti, ami oly kimagasló nemzetgazdasági momentum, s annyira felülemelkedik a helyi érdeken, hogy már ebből a fontos állami szempontból is minden olyan lépés, mely Pöstyén fejlesztését megakasztani célozza, vétek nemcsak a jogot kereső közönség s nemcsak Pöstyén község, de az állam ellen is. Galgócz siralmai emellett a nagy nemzeti érdek mellett teljesen elvesznek. De eltekintve ettől, Galgócznak semmi oka jajveszékelné, mert a galgóczi járás jogkereső közönsége semminemű megrövidítést, vagy hátrányt nem szenvedne a pöstyéni járásbiróság felállításától, az a néhány korcsmáros pedig forduljon Galgócz előjáróságához, hogy az a csekély veszteség mely őket ezen a révén esetleg érne, a községnek ipari vagy egyéb téren való fejlesztése által rekompenzáltassék. Van Galgócznak elég jó, gazdag vidéke, nem kell ahhoz nagy mesterség, hogy az egyik nyitrai ujságban „Galgócz” cím alatt felpanaszolt visszafejlődést megakasszák.

A Vág balpartján elterülő azon községek, melyek a vágújhelyi járásbirósághoz tartoznak, nem lévén a Vágon át közvetlen kommunikációjuk Vágújhellyel, Pöstyén érítésével az itteni Vághidon át, 7—10 kilométernyi kerülővel közelíthetik csak meg Vágújhelyt. Ezek is várva várják a pöstyéni járásbiróság megvalósítását.

Ami pedig a politikai szempontot illeti, e tekintetben a pöstyéniakra panasz nem lehet és mi liberális meggyőződésünket ké-

relmünk kudarca esetén sem fogjuk megváltoztatni, mert mi pöstyéniak nem az opportunitás kedvéért vagyunk szabadelvek, hanem meggyőződésből.

A nemzetiségi kérdést illetőleg a mi fekvésünk sokkal exponáltabb Galgócznál s így már ezen körülmény is indokoltá teszi azt, hogy a kormány a kir. járásbiróság itteni elhelyezésével a politikai hatóság ténykedését megkönnyítse.

Pöstyén község közönsége községének fejlődése szempontjából semmiféle áldozattól nem riad vissza. Bizonyosága ennek az a körülmény, hogy míg tíz év előtt 60000 koronás budgetje volt, ma 300000 koronát meghaladó költségvetéssel dolgozik. De azért a legszegényebb napszamos sem panaszkodik, mert átérzi s tudatában van annak, hogy ezzel a közérdeket szolgáljuk.

Remélni merem, hogy Galgócz község közönsége ezen nagy horderejű indokokat el fogja ismerni s törekvéseinkben nem fog látni Galgócz iránti tendenciát, mert mi a szomszéd baráti viszonyt továbbra is szívesen óhajtjuk fenntartani már azon közösségnél fogva is, mely Pöstyént Galgóczal közös földes ura: Erdődy Imre gróf révén összefűzi.

Lellel János

Pöstyén nagyközség vezető jegyzője.

Emlékezés

Azt hittem oda, hová szenvedés vitt,
Nem fogok soha visszagondolni.
S lám, azon kapom magam gyakran,
Hogy képzeletben jó ott bolyongni.

Külömben olyan érthetetlen lényem,
A fájdalomban gyönyört keresek.
És legyen bárhol, messze idegenben,
Okot a bura mindig lelhetek.

Óh! Pedig mennyi gyöngédség vett
körül,
Lelkemben örök hála fogamzott,
A park! A Vág! És szebbnél-szebb
helyekről
Szívem már itthon sokszor álmodott.

Én nem is veszek örök búcsut tőlük,
Hisz azt a helyet nagyon szeretem,
Ahol a bánat diadalmaskodott,
És széjjelfoszlott minden reményem.

Hát fájjon csak! Mi fájhat egyszer
bennem
Én nem panaszlottam soha senkinek,
A szeretetért minden halandónak
Az utaira tövist hintenek.

Báró Bánffy Farkasné

Ami bennünket is érdekel

— Szalavszky Gyula Ünnepeztetése —

E hó 15-én leplezték le Trencsénvármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlésén a vármegye népszerű főispánjának Szalavszky Gyula v. b. t. t. művészi arcképét. Az ünnepély lefolyásáról egy Pöstyén társadalmában közismert úri-hölgy, aki a közgyűlésen jelen volt, a következő tudósítást küldte a Pöstyéni Ujságnak:

A nemzeti munkapárt Trencsén vármegyének ajándékozta Karlovszky Bertalan festményét, mely Szalavszky Gyula Trencsénvármegye főispánját életnagyságban ábrázolja. Az arckép leplezése rendkívüli közgyűlés keretében folyt le a vármegyháza dísztermében f. hó 15-én.

Szalavszky Gyula főispán megnyitván az ülést, indítványt terjeszt a közgyűlés elé, mely szerint Ófelségéhez hódoló felirat intéztesse azért, hogy uralkodói bölcsesége elhárította a háborút. A főispán indítványát a jelen voltak állva hallgatták végig s a királyt lelkesen éltetve, az indítványt egyhangulag elfogadták. Ezután ugyancsak a főispán indítványára üdvözlő sürgönyt menesztettek Lukács Lászlóhoz, megköszönve a kormány fejének meleg érdeklődését, mellyel a vármegye iránt viseltetik. A főispán kiemelte a miniszterelnök áldozatkészségét, mely lehetővé tette, hogy a vármegye gazdasági és kulturális érdekei oly nagy fokban előmozdíthatók voltak. Szomorú feladatképpen emlékezett meg a főispán az elhunyt Baross Jusztin alispán harvadhatatlan érdemeiről. Emlékét jegyzőkönyvben örököztették meg.

Ezután Sipeky Sándor orsz. képviselő emelkedett szólásra, aki rendkívül meleg hangon üdvözölte a főispánt. Beszédjében kiemelte az ünnepelt kiváló szellemi és egyéni tulajdonságait. A beszéd végén az egybegyűltek tüntető módon adtak kifejezést a főispán iránti rajongó szeretetüknek.

A szünni nem akaró tapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után az alispáni állás betöltése következett. Baross Jusztin örökebe egyhangulag Rudnay Istvánt a vármegye eddigi kitűnő főjegyzőjét választották meg, aki nyomban ezután igen szép, magosróptü székfoglalót tartott.

Nyitrávármegye közönségét is közlebről érinti Szalavszky Gyula ünnepeztetése. Nemcsak azért, mert Szalavszky évtizedeken át alispánja, majd főispánja volt Nyitrávármegyének, hanem azért is, mert vármegyének szülötte. Az ünnepélyen Nyitrávármegye és az ünnepelt szülővárosa Galgóc képviseletében Fodor Kálmán dr. orsz. képviselő jelent meg s intézett üdvözlő beszédet a főispánhoz, akihez egyébként régi benső barátság fűzi.

A közgyűlést 300 terítékű disztrakoma követte az Erzsébet-szállóban, mely mindvégig emelkedett, lelkes hangulatban folyt le. Együtt volt a vármegye színe-java azon a szép családi ünnepen. Mert Szalavszky ünnepeztetése családi ünnepe volt Trencsénvármegyének.

Mikor lesz járásbiróság?*)

Ha visszapillantunk arra az időszakra, mely fordulópontot jelentett nemzetünk életében és az alkotmány révén egyengetve lett az út az egyen és a terület érvényesülésének, sajnálattal kell tapasztalunk, hogy vidékünk, főleg Verbó és Pöstyén, az állam által teljesen elhanyagoltatott. 1867 óta egyetlenegy állami intézményben sem gyarapodtunk. Egész alkotmányos ténykedésünk kimerült u. n. választáscsinálásban, mely

után minden a régiben maradt. Okolni e miatt a hatóságot nem lehet, mert az a kormánnyal szemben le van kötve. Buzgóbb képviselőt Fodor Kálmánnal ebben az országban nem találhatunk, mert akár-melyik miniszteriumban megfordul az ember, ott találja a pöstyéni képviselőt, ki egyik-másik sorsüldözött választója érdekében fáradozik. Rudnyánszky György pedig a parlamenti harcok alatt olyan önfeláldozó szerepet vállalt, hogy már hálából is elő kellene mozdítania a kormánynak kerülete érdekeit.

A mi bajunk és sanyarú helyzetünk kútforrásra az, hogy polgárságunknak nincs hátgerince, nincs öntudata, kúszik-mászik, félni senki sem fél tőle, politikailag nem érvényesül, meggyőződést nem nyilvánít, elvei nincsenek. Hány politikai kérdés merült fel négy évtized óta, s volt-e rá eset, hogy ezen kerületek polgárai vagy azoknak egy része, félelem nélkül, esetleg a kormány ellen is, kifejezést adott volna nyilvánosan meggyőződésének és véleményének? Nem! Tőlünk nem tartanak, minket a választások nagymesterei „auf riziko“ magukra vállalnak, liferálnak biztos anyagként a választásokhoz. Mint a büvész, aki kalapjából százféle alakot tud formálni, úgy ezek a választáscsinálók belőlünk mindent alakíthatnak. Rajtuk múlik, hogy szabadelvűiek, konzervatívok, radikálisok, általános titkos szavazat-hívűek legyünk, vagy ne.

Azért nincs tekintélyünk, ismeretlenek vagyunk a kormány tényezői előtt és a képviselő sem léphet fel a kellő nyomatékkal, mert ő olyan mint egy generális, ki egy hadsereget vezényel, mely hadseregről mindenki tudja, hogy csak fapuskája van, mely kárt nem okozhat.

Akár Verbó, akár Pöstyén hiába vár járásbiróságot!

Küldöttségekkel, alázatossággal nálunk azt elérni nem lehet. Hiába minden erőlködés, hiába lelkesít a „Pöstyéni Ujság“, hiába tárja szeme elé a közönségnek hétről-hétre polgárságunk sanyarú helyzetét! Egy nap alatt önértetést nem lehet csepegtetni a közönségbe. Ha gyűjtésekből és műkedvelői előadásokból elő lehetne teremteni egy járásbiróságot, miként azt a „Pöstyéni Ujság“ a polgári iskolával tette, akkor hamarjában megvalósulna az idea. Így azonban ha járásbiróságot akarunk, új nemzedéket kell nevelnünk és ha majd sikerülni fog a „Pöstyéni Ujság“-nak egy „alázatosszolgája“ közönség helyett öntudatos, szilárd és csak az Istentől felő közönséget nevelni, amely majd nem koldulni, hanem jogát követelni fogja, mindaz beteljesül, amire közönségünknek szüksége van s akkor a járásbiróság is megvalósul.

*) Névtelenül beküldve.

Ébredj Pöstyén!

Mint a járásbirósággal, ép úgy vagyunk a polgári iskolával. Más helyen deputációval mennek a miniszter elé, hogy állítson polgári iskolát, hogy segítse, vagy államosítsa. Itt semmi! Második éve van meg az iskola, a község kezdetnek elismeréseméltó buzgalommal ezer koronát megszavazott részére s ezzel — gondolja magában — elintézte a keleti kérdést. Az egyesület, mely fenntartja, erején felül szerelte fel az iskolát, hogy a felsőbb hatóság ne találjon kifogást, még államsegélyt is kieszközölt, fele tanulóinak elengedi vagy mérsékeli a tandíjat, csak azért, hogy minél több részesüljön a kultúra — nálunk alaposan elhanyagolt áldásaiban.

Ez így nem tarthat tovább! Ha a község negyedmilliót megszavazott az állami

elemi iskola céljaira, mivel érdemli meg ezt kevésbé a polgári iskola. Nem ép úgy közoktatási intézmény ez is?

Tessék ezen gondolkodni tisztelt városatyák! Az egyesület 2500-3000 kor. házbért fizet, ebből — úgy gondoljuk — szívesen fizet a községnek valamit s a község által adományozott 1000 K-t is viszszaadja, csak emeljen egy modern iskolát.

Ha a község ezt megérti s megteszi, az állam, mely már 5000 K-val segíti az intézetet, hamarosan átveszi. A miniszter u. i. csak épülettel veszi át az iskolát. Ne várjunk, ne késlelkedjünk, mert még az a csúfság is érhet bennünket, hogy a verébüli iskolát államosítani fogják a sok deputáció révén s akkor isten veled pöstyéni polgári iskola államosítása...

Az állami polgári iskolákban 20 K az egész évi díj, soknak elengedik a tandíjat. Ilyen tandíj mellett megháromszorozódnék a tanulók száma s míg most 102-ből 30 a vidéki tanuló, addig úgy tán a helybeliek lennének többségben.

Ez nemzeti szempontból meg nem becsülhető eredmény.

Reményünk még nem veszett el, az utolsó mentő ágba kapaszkodunk s felkiáltjuk a költővel:

Ébredj Pöstyén!

x

HIREK.

A társaságból. Konkoly Thege Gábor cs. és k. kamarás a Johannita rend lovagja, honvédhuzár alezredes ma délben eljegyezte mankóbüki Fodor Erzsébetet a brünni nemesi hölgyalapítvány tagját, mankóbüki Fodor Kálmán dr. közegészségügyi tanácsos, orsz. képviselő és neje szül. Berechthold Sephine grófnő leányát. — Nikits Pál cs. és k. dragonyos főhadnagy, Ferencz Ferdinánd főherczeg magántitkára jegyet váltott néhai algyesti Tüköry Jenő és neje leányával Máriával.

Személyi hírek. Hosszabb furdőtartozkodásra legutóbb ideérkeztek: J. Kanitz Marie, titk. egészségügyi tanácsos ne e (Berlin), Mankiewicz Felix nagyiparos leányával (Hamburg), Staschewsky Henrik író (Lodz), Heydin Wilhelm, igazs. tanácsos (Gardelegen), Dr. Gormasz Josef Leo, udv. tanácsos nejevel (Wien) s még többen.

A pöstyéni deputáció. Pöstyénfurdő polgárságának küldöttségét a járásbiróság ügyében f. hó. 21-én szerdán délelőtt tizenegy órakor fogadja Balogh Jenő igazságügyminiszter az igazságügyi palota elfogadó-termében. A küldöttség egy része a holnap délutáni vonattal, másik része szerdán reggel utazik Budapestre. A deputációban résztvevők a London-szállóban találkoznak s onnan indulnak testületileg a miniszter elé. Eddig közel százan jelentkeztek, akik a küldöttségben résztvesznek, de lesznek sokan olyanok, akik előzetes jelentkezés nélkül csatlakoznak a deputációhoz. A közelebbi részletek megbeszélése céljából ma délután hat órára érkekezetet hívott egybe a kurszalomba Lellei János főjegyző, ahol a többek között a miniszter előtt kifejtendő újabb érveket is megfogják vitatni.

Vámkirendeltség Pöstyénben. A pénzügyminiszter, amint ezt már több ízben megirtuk, a furdőbizottság és a furdőigazgatóság szorgalmazására Pöstyénben vámkirendeltséget rendszerezített. A kirendeltség hivatalos helyisége a vasuti állomáson lesz s június 1-én veszi fel működését. A kirendeltség fenntartásával járó költségek tetemes részét a furdőbizottság vállalta, mert a miniszter csak így volt hajlandó a kirendeltséget felállítani. A

Dr. PAJOR SZANATORIUM ÉS VIZGYÓGYINTÉZET

BUDAPEST, VIII. KER., VAS-UTCA 17. SZ. TELEFON: JÓZSEF 129, 130, 131.

belgyógyászati, sebészeti, orthopediai osztályokkal. — Röntgen-laboratorium. — Pöstyéni Iszapkura.

A pöstyéni iszap budapesti főlerakata. — Radiumsanatorium.

kirendeltséggel külföldi vendégeink egy régóta s állandóan felpanaszolt sérelme nyer orvoslást, amennyiben vendégeink ezután megszabadulnak azoktól a kellemetlenségektől, melyeknek a belépő állomásokon a vámvizsgálat alkalmával — különösen az éjjeli vonatoknál — ki voltak téve.

Vendégforgalom. Fürdőhelyünket hivatalos kimutatás szerint f. hó 19-ig 3511 vendég kereste fel.

Virágnap. A pöstyéni nőegylet agilis elnöknője Schlesinger Richardné úrnő egy a jövő hó folyamán megtartandó nagyszabású virágnap rendezését vette tervbe. Az ünnepély részleteit egy széles körű értekezleten fogják legközelebb megállapítani.

Fürdőbizottsági ülés. A fürdőbizottság a hét folyamán hivatalos helyiségeiben ülést tart, melyen a tavalyi fürdőév zárószámadatain kívül, több a vendégek érdekét szolgáló ügy kerül napirendre.

A közigazgatási bizottság ülése. Nyitrávármegye közigazgatási bizottsága kedden tartotta május havi ülését Craus István főispán elnöklete alatt. Az ülésnek a szokásos jelentéseken kívül egyéb fontos tárgya nem volt. Egy pöstyéni ügy is került napirendre: Schulcz Ede, Schlesinger Richard és Mangold Zsigmond felebbezése az Erzsébet-uti teherforgalom korlátozását kimondó alispáni végzés ellen. A bizottság a felebbezést felterjeszti a kereskedelemügyi miniszterhez.

Lapszerkesztőből — rendőrfogalmazó. Gönczi Pál dr. a Trencsényi Lapok szerkesztője megvált állásától s Trencsén sz. kir. városánál rendőrfogalmazói tisztséget vállalt.

Nagy kanyarójárvány Trencsénmegyében. Trencsénvármegye közigazgatási bizottságának f. hó 13-án tartott ülésén a vármegyei tisztviselő orvos megdöbbenő képét festette a megye egészségügyének. Egész sora a járványos betegségeknek pusztít a vármegyében. A legtöbb áldozatot a kanyaró szedi, mellyel szemben teljesen tehetetlenek a hatósági orvosok. A főorvos jelentésével kapcsolatban Rudnay István alispán egy indítványát fogadta el a bizottság, mely szerint népszerű nyelven megírt ismertetőt ad ki s azt a lakosság között ingyen fogja szétosztatni.

Szerencsétlenség az állomáson. Kedden este a berlini gyorsvonat egyik kocsiának kerekei közül levágták Hulánszky Ferencz vasuti hordár jobbkeztét. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Hulánszky felakart szállni az egyik kocsihoz, hogy onnan a podgyaszt levigye. Közben elcsuszott s karjával a már megindított vonat kerekei alá került. A trencsényi kórházba szállították, ahol másnap meghalt.

Jubileum. A vágújhelyi izr. reáliskola ötven éves fennállása alkalmából f. hó 25-én nagy ünnepély lesz Vágújhelyen. Az ünnepélyt a zsinagógában tartandó istentisztelettel kezdik, utána pedig ünnepi ülés lesz az iskola tornatermében. A jubiláris ünnepélyt bankettel fogják berekeszteni. Az ünnepély védői tisztét a többek között a következők vállalták: Craus István főispán, Markhó Aladár dr. orsz. képviselő, Pongrácz Adolf gróf címzetes püspök, Rosenberg Fülöp dr. rabbi, dentái Gomperz Emil, vágújhelyi Hoffmann Sámuel s még többen.

Vágújhely is. Galgóc és Verbó után legújabbán Vágújhelyen indult meg mozgalom aziránt, hogy a pöstyéni járásbírószék felállítását megakadályozzák. Mint vágújhelyi tudósítónk írja, az ottani kereskedelmi egyesület beadványt intézett a községi előljáróhoz, melyben a pöstyéni járásbírószék felállításának megakadályozására vonatkozó

mozgalom megszervezését kéri. A vágújhelyiek mozgalmukat azzal indokolják, hogy igen fontos érdeke a vágújhelyi járás székhelyének, hogy területe ne csonkítottassék. Mindezekkel szemben a mi nézetünk az, hogy a triumvirátus hiába erőlködik s hogy még annyira közös akciójuk igen gyöngye ahhoz az erőhöz képest, mely a mi kívánságunk *jogosságában* rejlik.

Perselyfosztogatók. A multhéten Nagyszombatban ismeretlen tettesek feltörték a tébolyda mellett levő kápolna perselyét s azt teljesen kifosztották. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Kápolna-szentelés. A nyitrai keresztény szociális telepen épült kápolnát június 1-én fogják nagyobb egyházi ünnepségek keretében felszentelni. A megáldást Jeszenszky Alajos püspüki helynök celebrálja.

Szobráziskola Nyitrán. Június 1-én Nyitrán a Piarista-utca 22. szám alatt a tanoncinternátus helyiségében szobráziskola nyílik meg. Az iskolát Sardinecz Ferencz iparművész-rajztanár fogja vezetni.

A szerencse fia vagyok, mondhatja önmagáról bárki, aki Siklós Gusztávnak a Parkban e héten megnyílt áruházában földözi szükségletét bármely divatcikkben, mert a cég elegancia és olcsóság tekintetében Pöstyénben versenyen kívül áll.

Idegen fürdőkből.

Franzensbad. F. hó 16-án tartották meg Franzensbadban a szokásos kútszentelési ünnepélyt, melyen az összes hivatalos ténnyezők résztvettek. — Az 1914. évi esperanto-kongresszust itt fogják megtartani.

Badgastein, A természetes rádiumemánációs gőzfürdő (Naturdunstbad) építkezését megkezdték. Az új fürdőintézet emeleti helyiségében külön száraz-emanatóriumot létesítenek, mely egyedülálló lesz a maga nemében.

Bilin-Sauerbrunn. Az évadot f. hó 22-én fogják nagy ünnepély keretében megnyitni.

Színház

Parkettsitz No. 10. Vasárnap egy kitűnő német vigjátékudonság kerül bemutatásra a Parkszínházban. A *Parkettsitz No. 10.* Gerbeck és Neal nagyszerű darabja ez, melynek magyar címe az *Aviatikus* lesz. Budapesten is játszani fogják és pedig a Vigszínház együttesének előadásában a Városligeti Színházban a Reinhardt vendégjátékok ideje alatt. Berlinben egy évig játszották egyfolytában a Theater am Nollendorfpplatz színpadán és úgy a szövegírók, mint a zeneszámok szerzője Gretze, nagy sikert arattak. A számtalan kedves kalandba kerülő aviatikus szerepében Hilde fogja a közönséget mulattatni, míg a női főszerep a publikum régi kedvencének Therese Bauernek jut. A darabban Weningernek vannak énekszámai, továbbá Mizzi Brandt, Rudolf Spiegl és Gieblhauser jutnak nagyobb szerephez. A darab igen nagy apparátust igényel, telve van rendezői trükkökkel és a tánc- és zenebetéteken kívül egy ródipálya és egy repülőgép teszik tarkává a kiállítását.

Műsor. Kedden: *A szerencse fia.* Szerdán: *Éva.* Csütörtökön: *A dollár-királynő.* Pénteken: *Hoheit tanzt Walzer.* Szombaton: *Az öt frankfurti.* Vasárnap: *Parkettsitz No. 10.*

Ammergau Nagyszombatban. A minap megírtuk, hogy Nagyszombatban az

oberammergaui passiójátékokat akarja meghonosítani egy ferenczrendi szerzetes. Mint most értesülünk, az előkészületek már igen előrehaladt stádiumban vannak úgy hogy a multhéten már megtartották az első próba-előadást. A passiójátékok első ciklusát június elején fogják megkezdeni.

Közgazdaság.

Tagosítás. A Pöstyénnel határos Pusztá-Velka birtok tagosítása Skublics József vigvári földbirtokos kérelmére folyamatba tetetett.

Százezer koronás fizetésképtelenség. Jónás Ottó nyitrai divatárkereskedő fizetésképtelenséget jelentett be. A passzívák 100000 koronát tesznek ki, amivel szemben az aktívák mindössze 50000 koronára rugnak.

A pozsony-wieni villamos vasut. A pozsony-wieni villamos vasut magyar vonalrészét építő részvénytársaság — mint ismeretes — még 1909. év végén alakult meg. Most rövid időn belül meg fog alakulni az ausztriai vonalat építő részvénytársaság is. Tegnap átirat érkezett Pozsony városához, amelyben az alsóausztriai tartományi választmány arra szököltötte fel Pozsony városát, hogy nevezze meg az ausztriai részvénytársaságba küldendő képviselőjét, mert legközelebb meg fog alakulni Wienben a Wien-oroszhatári villamos vasut. Pozsony város képviselője a részvénytársaság első alelnöke lesz. A villamos vasut magyarországi részét különben szorgalmasan építik és talán még ebben az évben be is fejezik.

Pöstyén község előljáróságától

801/913. sz.

Hirdetmény

A II. negyedévi községi pótdadó fizetésének háttárideje lejárván, felhívjuk mindazokat, akik ebbeli kötelezettségüknek mindeztideig eleget nem tettek, hogy hátrálékos adótartozásukat a község pénztáránál **haladéktalanul** fizessék be.

Pöstyén, 1913. május 10.

Előljáróság

Pöstyén község előljáróságától

1660 913. sz.

Hirdetmény.

Pöstyén község előljárósága közhírré teszi, hogy az 1913. évre érvényes házosztály- és házbéradó kivetési lajstromok a község házában 8 napi közzemlére ki vannak téve. Az érdekeltek azokat a hivatalos órák alatt betekintheik és esetleges észrevételeiket, illetve felszólamlásaikat a jegyzőség útján a nyitrai kir. pénzügyigazgatóságához előterjesztheik.

Pöstyén, 1913. május 10.

Előljáróság.

FUSSLEIDENDE traget patent. **Plattfusseinlagen**

Alleiniger Erzeuger Székely és társa Budapest, IV. Muzeum-körut 9. In Pöstyén zu bestellen bei: Schulcz Rezső, orthopäd. Schuhmacher (Neben dem Kurhotel).

Pöstyéner Zeitung.

Personalnachrichten. Zu längerem Kur-aufenthalte sind letzthin hier eingetroffen: Marie Kanitz, geh. Sanitätsratsgattin (Berlin), Felix Maniewicz, Grossindustrieller s. Tochter (Hamburg), Heinrich Staschewsky, Schriftsteller (Lodz), Wilhelm Heydin, Justizrat (Gardelegen), Dr. Josef Leo Gormasz, k. k. Hofrat s. Gemahlin (Wien) u. n. a.

Die Zollexpositur wird im hiesigen Bahnhofgebäude am 1-ten Juni ihre Tätigkeit aufnehmen.

Kurfrequenz. Unser Badeort wurde bis 19. d. von 3511 Kurfremden aufgesucht.

Der Arm abgeschnitten wurde vom rollenden Eisenbahnzuge auf der hiesigen Station dem Träger Franz Hulánszky. Er wollte in ein Abteil des Berliner Schnellzuges steigen um von dort einen Koffer herabzuholen, rutschte jedoch hiebei aus und fiel so unglücklich, dass sein rechter Arm unter die Räder des bereits im Rollen begriffenen Zuges geriet. Hulánszky starb tags drauf infolge Verblutung. Er hinterlässt 7 unmündige Kinder.

Die Kurkommission hält demnächst eine Sitzung, bei welcher mehrere das Interesse der Kurgäste berührende Gegenstände aufs Tapet gelangen.

Die Aufstellung des Bezirksgerichtes wird eine Deputation der Pöstyéner Bürger beim Justizminister urgieren. Die Deputation wird Mittwoch vormittags vom Minister empfangen werden.

Einen Blumentag zu veranstalten plant der hiesige Frauenverein. Mit den Vorbereitungen des Arrangements ist die agile Präsidentin des Vereins Frau Richard Schlesinger beschäftigt.

Die fünfzigste Jahreswende ihres Bestandes feiert am 25. d. die Vágújhelyer isr. Realschule. Das Protektorat der Feier hat unter anderen auch der Titularbischof Propst Graf Pongrácz übernommen.

Die Commassation des Besitzes Puszta-Velka wird auf Ansuchen des Vigvárer Grundbesitzers Josef von Skublics demnächst in Angriff genommen werden.

Aufsehen erregt die Billigkeit und Eleganz der Neuheiten des im Park neu eröffneten Modewaarenhauses Gustav Siklós.

Theater.

Reengagement. Herr Rudolf Spiegl, der ausgesprochene Liebling unseres Publikums, wurde von Direktor Carl Richter reengagiert. Herr Spiegl trat gestern in Leo Aschers Operett *Hohheit tanzt Walzer*, als Gschwandner zum erstenmale wieder auf und wurde vom dichtbesetzten Hause stürmisch akklamiert.

Der Ziegeunerprimas. Die erfolgreiche Kálmán'sche Operette die heute abends hier zum drittenmale zur Aufführung gelangte liess das neue Ensemble in sehr günstigem Lichte erscheinen. Der Löwenanteil des Erfolges knüpfte sich allerdings an die schon von früher her bewährten Kräfte: Weninger (Rácz Pali), Bauer (Sári), Spiegl (Iriní). Sehr gut waren ausserdem Helene Falkenstein (Gräfin Iriní), Gisa Steiner (Juliska), Gieblhauser (König Heribert) und Rudolf Hofstädter (Chadeau).

Repertoire. Dienstag: *Der gutsitzende Frack*, Komödie von Gabriel Drégely. Mittwoch: *Eva*, Operette von Franz Lehár. Donnerstag: *Die Dollarprinzessin*, Operette von Leo Fall. Freitag: *Hohheit tanzt Walzer*, Operette von Leo Ascher. Sonnabend: *Die fünf Frankfurter*, Komödie von R. Roessler. Sonntag: *Parkettsitz No. 10*. Grosse Gesangsposse von Gerbeck u. Neal.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a Ferencz József-uton (Neuwirth ház) levő

amerikai cipőáruházzal

kapcsolatban egy

gyorsjavító műhelyt

rendeztem be, ahol rövid idő alatt és igen olcsó áron végeztetnek el az összes cipőjavítások.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel
Adler Izidor

Eröffnungsanzeige

Erlaube mir dem geehrten Publikum bekanntzugeben, dass ich meine Studien bei Prof. Dr. Jutassy beendet, mein

Institut für Kosmetik,

ausgestattet mit den modernsten Behelfen der **Schönheitspflege** Pöstyén, Franz Josefstrasse 27. eröffnet habe. Alle ins Fach schlagende Behandlungen, Vibrations-, elektrische- und Manuellmassage, Haarentfernung werden auf das Sorgsamste ausgeführt. Ordination nachmittags v. 3-6.

Frau Dr. A. Schwarz

Emléktárgyak

nippes, bronzok,
játékárúk, bőr- és
dizsműárúk

Andenken

Nippes, Bronzen,
Spielwaren u. Leder-
Galanterieartikel

LAMPL J. PÖSTYÉN
PARK

ANZEIGE

Beehre mich dem p. t. Publikum höfl. bekanntzugeben, dass ich in meinem

amerik. Schuhwarenhause
(Neuwirth-Haus)

eine allen Anforderungen gerecht werdende

Reparaturwerkstätte

ingerichtet habe, wo Reparaturen aller Art rasch und billigst vorgenommen werden.

Indem ich um frdl. Zuspruch bitte, empfehle ich mich

hochachtungsvoll
Isidor Adler

Krankenfahrstühle

für Strassen und Zimmergebrauch
verstellbare
Keilkissen,
Bettische,

Tragstühle u. Bidets

Sämtliche Artikel zur Krankenpflege garant. beste Erzeugnisse liefert zu billigsten Preisen die Fabrik medizinisch-hygienischer Krankennöbel

KELETI J., BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Illustrierte Preislisten gratis und franco.

Gessler

Altvater

Kőbánya

Hársfa szálló

étterem és kávéház

■ A fürdőhely központjában. Ujjonnan felépítve. Minden kényelem. Központi fűtés. Vill. világítás. Vizvezeték. Lift. Gyönyörű kert a hársak alatt. Saját cukrászda. Elsőrendű konyha. Penzió 7.- koronától. Figyelmes kiszolgálás. ■
■ A park közvetlen közelében. ■

Hotel Linde

Restaurant und Caffee

■ Moderner Neubau im Zentrum des Kurortes. Jeder Comfort. Zentralheizung. Elektr. Licht. Wasserleitung. Lift. Prachtvolle Gartenlokalitäten unter den Linden. Altrenommierte bürgerl. Küche. Eigene Konditorei. Pension von K 7.- aufw. Aufmerksame Bedienung. ■

Nem lesz több nedves lakás! ❖ Nem lesz több nedves pince!
mert a „BIBER“ abszolút vízhatatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER“-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést.
megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad a „BIBER-MŰVEK egyedélárúsítója:

Pollák E. D. vaskereskedő Pöstyén

PUMPEN UND WAAGEN

SPEZIALFABRIKATE U. GRÖSSTES LAGER

Garvenswerke

Zentrale: **WIEN** Musterlager:
11. Handelsqual Nr. 130. I. Schwarzenbergstr. 6.

Kataloge gratis und franko.

Uj ház eladó

Egy újonnan épült ház az Uj-utcában, mely 3 utcai szobából, 1 konyhából, 1 élőkamrából, 1 fűtőkamrából, két udvarból; nagy kertből s hozzátartozó földből, 507 m² összterülettel szabad kézből átadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Haus zu verkaufen

Ein neues Haus in der Uj-utca, bestehend aus 3 Gassenzimmern, Küche, Speise, Holzkammer 2 Höfen, Garten und Feld, im Gesamtausmasse von 507 m² Klaffer ist aus freier Hand zu verkaufen. Näheres in d. Administration.

Milliók

használják

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcs és számarköhögés ellen, a

KAISER-féle

: mellkaramellákat :
a három fenyővel.

6100

elismervény illetve bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztosítják a biztos sikert.

Külsőleg csinos dobozokban igen izletes cukorka.

Egy csomag 20 és 40 fillér.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható az összes gyógyszertárakban és a legtöbb drogériában.

Millionen

gebrauchen gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten

Kaiser's Brust-Caramellen

mit den „3 Tannen“

6100

not. begl. Zeugnisse von Aerzten und Privaten verbürgen den sicheren Erfolg.

Aeusserst bekömmliche und wohlschmeckende Bonbons.

Packet 20 und 40 Heller. Dose 60 Heller. Zu haben bei: **Josef Meth**, Apoth. z. hl. Josef Pöstyén, **G. Emanuel**, Salvator Apotheke Pöstyén.

Földes nyomdavállalata

Pöstyén, Erzsébet-ut 29. Telefon 43. sz.

Nyomtatványok
izléses, modern
kivitele

Valódi
borovicskát és szilvóriumot
ajánl nagyban és kicsinyben
I. Pöstyéni Boróka- és Szilvóriumfőzde
Holzer Károly, Pöstyén.

Echten
Borovicska und Sliwowitz
offert en gros und en detail die
I. Pöstyéner Borovicska und Sliwowitz-
brennerel .: Holzer Károly, Pöstyén.

A butorvásárló n. é. közönség szíves
figyelmét felhívom
Pöstyén, Ferencz József-
út 16. szám alatt levő
Butorkészletem
megtekintésére, hol a mai kor igényeinek megfelelő összes lakásberendezés-tárgyak jutányos áron beszerezhetők. Javításokat, átalakításokat, képkéretezéseket olcsón eszközölk.
WESZELY GYULA
butor asztalos.

Cicutto Testvérek
Tul. CICUTTO VINCZE
PÖSTYÉN, Széchenyi-ut 37. szám.
Beton-, vasbetonépítkezési és csatornázási vállalat
Gyártmányok műkölépcsők, cementcsövek, csatornázások és átereszek részére. Teraszpadlók. Celluloidpadlók. Viz- és saválló medencék.

Pöstyéni Takarékpénztár R. T.
A Fürdőszállóval szemben.
Tőzsdei megbízások. Értékpapírok, devisek és valuták eladása. Szelvények beváltása. Értékek megőrzése. Betétek jutányos feltételek mellett.

Pöstyéner Sparkassen A.-G.
Vis-á-vis dem Kurhotel.
Abwicklung von Börsenordres. Verkauf von Wertpapieren, Devisen, Valuten. Einlösung v. Coupons. Aufbewahrung v. Effekten. Depots Einlagen zu den günstigsten Bedingungen.

Caffee-Restaurant Cursalon
Kalte und warme Speisen à la Minute zu jeder Tageszeit.

Getränke jeder Art
offen und in
Bouteillen

Auszug aus der Speisekarte:
Kalte Speisen:
Fisch m. Sauce Mousseline
Rostbeef Sc. tartare
Gansleberpasteten m. Aspik
Kaltes Brathuhn
Gansel, Enten
Kalbfleisch
Schweinsbraten
Imbisse, Caviar
Warme Speisen:
Bouillon en tasse
Wiener Schnitzel
Naturschnitzel
Filet von Lungenbraten
Beefsteak
Ramsteak
Mastrostbraten

Jeden Sonntag,
Dienstag, Donner-
stag u. Samstag

Musikkonzert auf der Terrasse

Grösster Treffer
eventuell
Eine Million
Mark.
**Glücks-
Anzeige.**
Die Gewinne
garantirt
der Staat.

Einladung zur Beteiligung an den
Gewinn-Chancen
der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-
Lotterie, in welcher
13 Millionen 731,000 Mark
sicher gewonnen werden müssen.
Gemäss neuerlichen Beschlusses einer hohen Regierung
ist diese Lotterie durch Kapitalvergrößerung erheblich
verbessert worden, indem durchschnittlich fast alle Gewinne
eine Erhöhung von etwa 40 Prozent ihres bisherigen Wertes
erfahren haben, sodass keine Lotterie der Welt derartig
glänzende Chancen bietet.
Der grösste Gewinn im glücklichsten Falle bisher
Mark 600 000
ist nunmehr auf

= Eine Million Mark =
erhöht worden. Die ferneren Höchstgewinne können eventuell betragen:

beziehungsweise:	Mark 900,000	Mark 305,000
"	890,000	" 303,000
"	880,000	" 302,000
"	870,000	" 301,000
"	860,000	" 300,000
"	850,000	" 200,000
"	840,000	" 100,000
"	830,000	" 90,000
"	820,000	" 80,000
"	810,000	" 70,000

sowie viele Treffer à Mark 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 u. s. w.
Im Ganzen besteht die Lotterie aus 100,000 Loosen, von welchen 56,028 Nummern also mehr als die Hälfte — im Laufe von 7 Ziehungen successive gezogen werden müssen.
Der amtliche Preis der Loose 1. Ziehung beträgt für ein
Ganzes Loos M. 10 (Kr. 12) Halbes Loos M. 5 (Kr. 6) Viertel Loos M. 2.50 (Kr. 3)
Den amtlichen mit Staatswappen versehenen Verlosungplan, aus welchem die Einlagen für die folgenden Ziehungen sowie das genaue Gewinnverzeichnis ersichtlich, versende ich auf Wunsch im Voraus gratis und franko.
Jeder Teilnehmer erhält die amtliche Ziehungsliste prompt nach stattgehabter Ziehung.
Die Gewinne werden unter Garantie des Staates prompt ausgezahlt. Aufträge erbitte sogleich, spätestens bis zum
24. Mai

Samuel Heckscher senr., Bankgeschäft in HAMBURG (Nr. 1092)
Hier abtrennen.
Bestellbrief an Herrn Samuel Heckscher senr., Bankgeschäft, Hamburg (Nr. 1092)
Senden Sie mir... { ganzes Loos à M. 10. — = Kr. 12. —
 { halbes " " " 5. — = " 6. —
 { viertel " " " 2.50 = " 3. —
Adresse: _____
Den Betrag empfangen Sie einlegend } Nicht Zutreffendes
wollen Sie durch Nachnahme erheben } zu durchstreichen.

CORIOLIT Bestes, leichtestes, dauerhaftestes theerfreies und geruchloses
Dachdeckmaterial
Generalvertretung für Oberungarn
F. LEITNER, Eisenwaren u. Baumaterialien Pöstyén
Gegr. 1878. Vis-à-vis der Hauptpost

Ifj. DÓBIÁS MÁRTON
PÖSTYÉN, Gróf Erdödy-ut 112.
szobafestő, diszfestő
és mázolómester.
Ujjonnan berendezett műhely, legdivatosabb minták. .: Olcsó árak.

Zimmermaler, Dekorationsmaler, Anstreicher
Neu eingerichtete Werkstätte. Modernste Vorlagen. .: Zivile Preise.

Gyakornok
kerestetik bankintézetbe. Ajánlatok „Gyakornok” jellegű alatt a kiadóhivatalba.

FELVIDÉKI PARCELLÁZÓ ÉS GAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG .: NYITRA.
Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbadás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészeseadás vagy meghatározott összeg fejében, birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérelti joggal. Felvállal gőzkeszántásokat. Saját és bérelt bányából szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulé, terméskövet, aszfalt- és betonanyagot. Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint díjazva.
Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága Nyitrán.